

tussen

Duin & Dijk

Natuur in Noord-Holland. Jaargang 20 4 ● 2021

Provinciale Organisaties Flora en Fauna

Het platform Provinciale Organisaties Flora en Fauna (POFF) is een samenwerkingsverband van vrijwilligersorganisaties die zich bezig houden met natuuronderzoek in Noord-Holland. De POFF wordt gefaciliteerd door de Stichting Landschap Noord-Holland. Ook vrijwilligersorganisaties die vooral gericht zijn op natuurbeheer worden ondersteund door Landschap Noord-Holland.

Doel van de POFF is het stimuleren van natuuronderzoek in Noord-Holland en het bevorderen van de samenwerking tussen de verschillende organisaties. Om deze doelen te bereiken geeft de POFF het blad *tussen Duin & Dijk* uit en is er één keer in de twee jaar de Noord-Hollandse Natuurdag. Nieuwe initiatieven van de aangesloten clubs zijn welkom.

Onderstaande organisaties zijn aangesloten bij de POFF en nieuwe vrijwilligersorganisaties kunnen zich melden bij de coördinator.

Bij de POFF aangesloten organisaties:

De Vlinderstichting (vlinders en libellen)

Contactpersoon: Klaas Kaag, Kofstraat 14, 1784 RP Den Helder.
Tel. 0223-630144, e-mail: klaas.kaag@hetnet.nl

Vrijwillige Weidevogelbescherming, Landschap Noord-Holland

(bescherming van weidevogels)

Contactpersoon: Nienke Kwikkel,
Tel. 088-0064479, e-mail: n.kwikkel@landschapnoordholland.nl

Noord-Hollandse Zoogdier Studiegroep (NOZOS) (zoogdieren)

Contactpersoon: Richard Witte, Frans Halsstraat 9, 1816 CM Alkmaar.
Tel. 06-45554586, e-mail: info@nozos.nl

Samenwerkende Vogelwerkgroepen Noord-Holland (SVN) (vogels)

Contactpersoon: Hans Stapersma, Heereweg 44, 1901 ME Castricum.
Tel. 06-22684313, e-mail: j.stapersma@gmail.com

Stichting FLORistisch Onderzoek Nederland (Floron) (vaatplanten)

Contactpersoon: Niko Buiten, Spaarne 49 app 1.7, 2011 CE Haarlem.
Tel. 023-5403266, e-mail: nikobuiten@online.nl

Vrijwilligersraad van de Vereniging Agrarisch Natuur- en Landschapsbeheer Water, Land & Dijken (weidevogels en planten in het veenweidegebied, beheer door boeren)

p/a: Slenkstraat 70, 1441 MS Purmerend.

Koninklijke Nederlandse Natuurhistorische Vereniging,

Gewest Noord-Holland (KNNV) (alle soortgroepen)

Contactpersoon: Ruud Maarschall,
Tel. 06-53456344, e-mail: maarschall@me.com

Stichting Reptielen Amfibieën Vissen Onderzoek Nederland, afdeling Noord-Holland (RAVON) (reptielen, amfibieën, vissen)

Contactpersoon: Edo Goverse, p.a. IBED/UvA, Postbus 94240, 1090 GE Amsterdam, Tel. 020-5257331, e-mail: e.goverse@uva.nl

Abonnementen: Een jaarabonnement kost € 15,-.

U kunt zich aanmelden door een brief of een e-mail met uw naam en adres te sturen naar:

Landschap Noord-Holland
t.a.v. abonneeadministratie *tussen Duin & Dijk*
Antwoordnummer 85127
1850 VA Heiloo

- Telefoon: 088-0064400 • info@landschapnoordholland.nl
- Banknummer: NL28RABO 011.91.39.510

Tussen Duin & Dijk is een onafhankelijk blad gewijd aan het onderzoek en de bescherming van de natuur en het landschap in Noord-Holland. Het wordt gemaakt voor en door vrijwilligers met een speciale passie voor natuur. Of die passie nu de hele natuur geldt, of specifiek vogels, vlinders, vissen of vleermuizen, planten, mossen of vossen. Het tijdschrift wordt uitgegeven door de Provinciale Organisaties voor Flora en Fauna (POFF) en verschijnt viermaal per jaar. Het uitgeven van dit tijdschrift wordt gefaciliteerd door Landschap Noord-Holland.

Redactie: Tom Damm, Antje Ehrenburg, Koosje Lever, Bert Pijs, Nel Ruitenbeek, Geert Timmermans, Frank Visbeen, Marco van Wieringen, Martin Witteveldt, Miranda Zutt-van der Made.

Vaste medewerker: Jos Zwarts.

Redactieadres: Frank Visbeen,
Blauwpijpstraat 6, 1019 KW Amsterdam.
e-mail: frank.visbeen@gmail.com

Website: www.tussenduinendijk.nl

Redactieraad: Klaas Kaag, Erik Menkveld, Harm Niesen, Pim de Nobel, Kees Scharringa, Johan Stuart, Dirk Tanger, David Tempelman, Mark van Til, Wim Tijsen, Ron van 't Veer.

Vormgeving: Bredewold & Buczynski Art&Design, Haringhuizen.

Druk: SpringerUit Drukkerij, Schoorl.

Oplage: 2000.

© Auteursrecht voorbehouden. Overname is slechts toegestaan na voorafgaande schriftelijke toestemming van de redactie.

ISSN: 1570-7261

Richtlijnen voor kopij: Auteurs dienen zich te houden aan de richtlijnen voor het schrijven van een artikel. Deze richtlijnen zijn te vinden op www.tussenduinendijk.nl, ze kunnen ook worden aangevraagd bij bovenstaand redactieadres.

- Gewoon eekhoortjesbrood. Foto: Bert Pijs.
Achtergrond: Wildrijk. Foto: Bert Pijs.

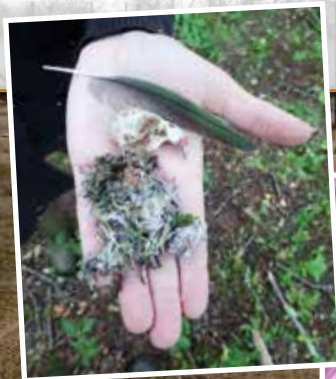
Opinie

Urbaan gedrag

Ik wil het niet hebben over het aantal plant- en diersoorten in Amsterdam, het zijn er overigens 10.000 en in heel Nederland zijn er circa 40.000 te vinden, maar over het urbane gedrag van dieren. Dieren in de stad gedragen zich anders dan die in het buitengebied. IJsvogels in de stadsparken vliegen tussen het publiek door naar hun nestwand of jagen onder het toezien van de parkbezoeker. In park Frankendaal of het Vondelpark foerageren ooievaars tussen het picknickende publiek, in het Amstelpark scharrelen de eekhoorns tussen de bezoekers of suist er soms een bosuil 's avonds langs. Meerkoeten, reigers, wilde eenden negeren je volkomen als je op enkele meters afstand langs rent of fietst. Pas als je stilstaat nemen ze een beetje afstand. Maar heb je brood bij je, dan wordt de afstand weer verkleind en eten wilde eend of meerkoet letterlijk uit je hand. Opmerkelijk gedrag want deze zelfde wilde eend of meerkoet gedraagt zich buiten de stad totaal anders. Ze houden dan behoorlijk afstand en alleen al het wijzen naar deze vogels zorgt ervoor dat ze wegzwemmen of opvliegen om nog meer afstand te nemen.

Hoe weten deze vogels dat? Waarom wordt in een stadspark het zoogdier mens vertrouwd en bijvoorbeeld in polder de Ronde Hoep niet? Heeft dat met jacht te maken? En hoe kunnen ze het verschil zien tussen een groen stadspark met waterpartijen en een groen landschap met waterpartijen? Zijn de bewoners van de stad aardiger – daar zijn vooral de stemmers van PvdD te vinden – of is het gewenning, of... Ik weet het niet. Wat ik wel weet, is dat ik mensen die ijsvogels willen zien, adviseer om vooral naar het stadspark te gaan en niet naar Zuid-Limburg of de Achterhoek. Urbane ijsvogels gunnen je geen blik waardig en doen zichtbaar hun ding, terwijl de perifere ijsvogels bij het minste of geringste wegvliegen en onzichtbaar blijven. De stad voor mens, dier en plant.

GT

4 Voedselkeuze van de haviken in en rond Amsterdam

8 Bezemkruiskruid in de duinen

12 Muizen en uilenballen

16 Bijvangst op natuurbrug Zandpoort

19 Vochtige duinvaleien

20 Het Wildrijk weer vol paddenstoelen

● Schaapje (melkzwam).
Foto: Freek Kalsbeek.

22 Aanspoelsel

● Kustbehangersbij.
Foto: Steven Falk.